

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutissaattut nr. 9, 4. april 2008-imeersoq Atuussimasoq (Historisk)

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi 3. november 1994-imeersumi § 3 imm. 2, § 5, § 8 imm. 3, § 8a, § 11, § 12, § 15, § 18 imm. 3, § 18 a imm. 3, § 20 imm. 3, § 22 imm. 3 aamma § 26 imm. 3, naapertorlugit, kingullermi allangortinneqartoq Inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 13-imi, 20. november 2006-imeersumi tunngavigalugit makku aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Nassuiaatit aalajangersakkallu aallarnisaataasut

§ 1. Timikkut annertuumik innarluummik oqarnermi ajoqutit amigaatilluunniit inunnguuserisat kingusinnerusukkulluunniit pilersimasut pineqarput, assersuutigalugit tappiitsuuneq isigiarsunnerluunniit, tusilartuuneq tusaasinnaassutsilluunniit annikilleriarsimanera, nukitsigut noqartoortarneq pissutigalugu nukinnik aqutsisinnaannginneq allatulluunniit nukillaarnerit, noqartarneq, oqalunniarnikkut ajornartorsiuteqarneq, timip pisataanik amigaateqarneq, uummatikkut/taqqatigut/tartukku/tingukkullu ajoquteqarnerup kingunerisai, nagguarlunneq (gigteqarneq) kiisalu kromosomitigut ajoquteqarneq.

Imm. 2. Pisinnaassuseqarnerup inissisimaffia ikiorserneqarsinnaatitaalersitsisoq tassaasinnaavoq inuup innarluuteqarnini pissutigalugu

- 1) nammineq pisariaqartitaminik isumaginnissinnaannginnera, assersuutigalugu timikkut eqqiluisaarnermik, atisalersornermik, nerisarnermik assigisaanillu, imaluunniit 2) illup iluani silamilu nammineerluni angalasinnaannginnera, matumani niuertarfilerineq, allanut pulaarneq, nalinginnaasumik sukisaarsartunut peqataaneq assigisaalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, imaluunniit
- 3) inunnut allanut attaveqarsinnaannginnera.

Imm. 3. Pisinnaanerup killeqarnera napparsimagallarnermik pissuteqarpat ikiorsiisoqarsinnaanngilaq.

§ 2. Eqqarsartaatsimikkut annertuumik innarluutillit paasineqassaaq pisinnaasat killeqarnerat pissuteqarsinnaalluni eqqarsartaatsikkut ajornartorsiuteqarneq imaluunniit killeqarneq imaluunniit eqqarsartaatsikkut kinguarsimaneq.

Imm. 2. Pisinnaassuseqarnerup inissisimaffia ikiorserneqarsinnaatitaalersitsisoq tassaasinnaavoq inuup innarluuteqarninni pissutigalugu

- 1) nammineq pisariaqartitaminik isumaginnissinnaannginnera, assersuutigalugu timikkut eqqiluisaarnermik, atisalersornermik, nerisarnermik assigisaanillu, imaluunniit 2) illup iluani silamilu nammineerluni angalasinnaannginnera, matumani niuertarfilerineq, allanut pulaarneq, nalinginnaasumik

sukisaarsartunut peqataaneq assigisaalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, imaluunniit

3) inunntut allanut attaveqarsinnaannginneq.

Imm. 3. Pisinnaanerup killeqarnera napparsimagallarnermik pissuteqarpat ikiorsiisoqarsinnaanngilaq.

§ 3. Pisinnaaneq pisinnaasalluunniit annikilleriarsimasut illuatungilerniarlugit ikiorsiiniuteqartoqarsinnaavoq. Ikiorsiiniutigineqarsinnaasut tassaapput assigiinngitsutigut tapersersuineq, paaqqutarinninneq imaluunniit iluaqusersuutinik tunniussineq.

Imm. 2. Ikiorsiiniutit akuersissutigineqarsinnaanngillat, tamatumunnga aningaasartuutit ukiumut aningaasanit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarluni aalajangersarneqartunit appasinneruppata.

§ 4. Annertuumik innarluutilik pisariaqartumik siunnersorneqarsinnaatitaavoq. Siunnersuineq kommunalbestyrelsit qinnuteqarnerisigut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqartassaaq.

Kapitali 2

Iluaqusersuutit

§ 5. Iluaqusersuutit annertuumik innarluutillip ulluinnarni inuuneranut oqilisaataasussat akuersissutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Iluaqusersuutit ajornanngippat atukkiussatut tunniunneqartassapput.

Imm. 3. Iluaqusersuutit pisiarineqarnerinut ikiorsiissuutit taamaallaat aningaasartuutinut innarluuteqanngitsut namminneq illumilu atugassaminnut pisiarisartagaannut sanilliullugit annertuumik amerlanerussuteqartunut ikiorsiissutigineqarsinnaapput.

Imm. 4. Iluaqusersuutinut inoqutigiinni nalinginnaasuni nalinginnaasumik atorneqartartunut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 6. Iluaqusersuutit timip pisataanut iloqissersimasunut amigaataasunulluunniit ornavaffiusut, qerattaqqusersuutaasut iluarsisutaasulluunniit nalunaarut manna malillugu akuersissutigineqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Taamaallaat pissutsini immikkut illuinnartuni napparsimmavinni peqqinnissaqarfiulluunniit paaqqutarinniffiini uninngasunut timikkut iluaqusersuutinik akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 7. Pisortat ilinniarfiini ilinniartitsinermi inuit annertuumik innarluutillit peqataanerannut iluaqusersuutinik nalinginnaasunik atugassanngortitsineq nalunaarut manna malillugu akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 8. Iluaqusersuutit siunnersuisup suliassanut immikkut ilisimasaqartup ajornanngippat siumoortumik inassuteqarneratigut akuersissutigineqartassapput.

Kapitali 3

Tapersersortitut ikiortit

§ 9. Annertuumik innarluutilik nammineq inigisaminiiginnarsinnaanerminut, matumani najugaqaqatigiiffik nakkutigineqarluniluunniit najugaqarfik ilanngullugit, perorsaanikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsitsoq sap. akunneranut nal. akunnerini arlalinni tapersorsortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutilik meeraaqqerivimmi, meeqqerivimmi imaluunniit ulluunerani paaqqinniffimmi 0-6-inik ukiulinnut naatsorsuussaasumi sulisut amerlassusilerneqarneranni pisariaqartinneqartunit annertunerusumik tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsitsoq paaqqinniffimmi sap. akunneranut nal. akunneri 40-t tikillugit tapersorsortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Annertuumik innarluutilik sunngiffimmi angerlarsimaffimmi imaluunniit ulluunerani paaqqinniffimmi 6-17-inik ukiulinnut akuleriiffiusussatut naatsorsuussami sulisut amerlassusilerneqarneranni pisariaqartinneqartunit annertunerusumik tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsitsoq paaqqinniffimmi sap. akunneranut nal. akunneri 20-t tikillugit tapersorsortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Inunnut annertuumik innarluutilinnut tapersorsortilerneqarsinnaapput, utoqqaat illuanni najugaqartunut, kommuni allanik naleqquttumik najugaqarfineqarsinnaasunik inissamik neqeroorutissaqanngippat.

§ 10. Tapersorsortip annertuumik innarluutilik eqqarsartaatsimigut, timimigut inooqataanermigullu ineriartorerani tapersersussallugu suliassaraa.

Imm. 2. Tapersorsortitut ikiortip annertuumik innarluutilik ulluinnarni suliarineqartartunut nammineerniarneranik tapersersussavaa.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi annertuumik innarluutilik 18-it inorlugit ukioqarpat nammineersinnaatitaanngippalluunniit annertuumik innarluutilik, tapersorsortitut ikiorti, immaqa sulianut ilisimasalik, angajoqqaatut oqartussaassusilik nakkutiginnittorluunniit peqatigalugit tapersorsortip sulinermi atugassaanik iliuusissanut pilersaarusiussaaq.

§ 11. Tapersorsortit kommunalbestyrelsimit atorfinitsinneqartassapput, taakkulu tapersorsortinut taakkununga sulisitsisuussapput.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsit tapersorsortinik sapinngisamik isumaginninnermi perorsaanikkut ilinniagaqarsimasunik atorfinitsitsisassapput. Tamanna ajornarpat kommunalbestyrelsit tapersorsortit taamatut sulinissaminnut immikkut piukkunnaatilittut isigineqartut atorfinitsittassavaat.

Imm. 3. Tapersorsortit akissarsiaqartitaanerat Namminersorerullutik Oqartussat sulianullu atatillugu kattuffiup tapersorsortit ataasiakkaat ilinniagaqarnermikkut suliaannut atatillugu isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissut tunngavigalugu pissaq.

§ 12. Annertuumik innarluutilinnut ataasiakkaanut nal. akunneri tapersorsorteqartitsiviusussat kommunalbestyrelsip inassuteqarneratigut Ilaqutariinninnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit akuerineqartassapput.

Imm. 2. Kommunimi ataatsimi annertuumik innarluutilinnut tamanut atugassat tapersorsortitut nal. akunneri suliffissaat ataatsimoortillugit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup tunniussinnaavai.

Imm. 3. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup kommunalbestyrelsit tapersorsortitut ikiortinut nal. akunneri atugassaat aalajangersimasumik amerlassusilerlugit

nalunaarutigisinnaavai. Nal. akunneri tapersersortitut ikiortinut atugassat kommunit pisariaqartitsineq tunngavigalugu agguataartassavaat.

Imm. 4. Nal. akunneri tapersersortitut ikiortit atugassaat nalinginnaasumik qaammatinut arfinilinnut tunniunneqartarput.

§ 13. Tapersersortitut ikiortit sulinerannik ataqatigiissaarisartup akissarsiaanut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik 50 procentit tikillugit tapiissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Tapersersortitut ikiortit kommunimi suliaasa ataqatigiissaarneqarnissaat ataqatigiissaarisartup suliassaraa. Aammattaaq ataqatigiissaarisartup taassuma tapersersortitut ikiortit perorsaanikkut suliatigullu ilitersuuttassavai.

Kapitali 4

Oqilisaassineq

§ 14. Inuk annertuumik innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarpat, paaqqutarineqarneralu ilaqutariinnut annertuumik suliassaqartitsineruppat tamatuma oqilisaassivigineqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup akuersissutigisinnaavai.

Imm. 2. Aatsaat oqilisaassinisaaq akuersissutigineqarsinnaavoq tamanna ilaqutariit annertuumik innarluutilimmik siunissami paaqqutarinnissinnaaginnarnissaannut tunngaviuppat.

Imm. 3. Aammattaaq oqilisaassinermut akuersissuteqartoqarsinnaavoq annertuumik innarluutilik angerlarsimaffimmi avataani najugaqarallarnissamik pisariaqartitsippat.

§ 15. Oqilisaassineq ilaqutariinni allani, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi allamiluunniit taamaaliornissamut naleqquttumi najugaqarallarnikkut pisinnaavoq.

§ 16. Najugaqarnermi atugassarititaasut pillugit kommunalbestyrelsit oqilisaassiviusorlu allaganngorlugu isumaqatigiissuteqassapput.

Imm. 2. Ilaqutariinnut oqilisaassisunut aningaasarsiaqartitsisoqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup akuersissutigisinnaavaa. Aningaasarsiat inuup oqilisaassiffiusup nalaani pilersorneqarneranut aningaasartuutinut ilaanngillat.

Imm. 3. Pilersorneqarnermut aningaasartuutit pineqartumut pilersuisussaataitaasumit pilersuisussaataitaasunilluunniit akilerneqartassapput.

Imm. 4. Annertuumik innarluutillip ilaqutariillu oqilisaassisut akornanni, pineqartup kommuni najugarivitaani kommunalbestyrelsi suleqatigalugu pilersorneqarnermut qanoq akiliuteqarnissaaq isumaqatigiissutigineqassapput.

Imm. 5. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik oqilisaasuuppat taamaallaat pilersuinnermut akiliisoqassaaq, takuuk imm. 3.

Imm. 6. Aningaasarsiassanut pilersorneqarnermullu akiliutinut akigititat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 5

§ 17. Inigisap allannortiterneqarneranut ikiorsiisoqarsinnaavoq annertuumik innarluutilik nammineq inigisaminiissinnaassaguni inigisami immikkut allannortiterneqarnissaanik pisariaqartitsippat. Inigisap allannortiterneqarneranut ikiorsiissutit nammineq inigisap allannortiterneqarneranut ikiorsiissutigineqarsinnaapput pineqartoq inigisamini nammineersinnaalissappat, matumani najugaqatigiiffik aamma nakkutigineqarluni najugaqarfik eqqarsaatigalugit.

Imm. 2. Inissiami attartortittakkami atortunik nalinginnaasumik pigineqartartunik pisinissamut ikiorsiinissamut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 18. Inigisap allannortiterneqarneranut ikiorsiissutit ilaatigut inigisami isaarialersuinerusinnaavoq, tassunga ilanngullugit silami qaqeriartarfiit assigisaallu.

Imm. 2. Ikiorsiissuteqarnermi inigisamut atatillugu quiliorneq assigisaanilluunniit sananeq aamma ilaatinneqarsinnaapput, innarluutilik taamaattumik peqarnissaminik pisariaqartitsippat, assersuutigalugu qamummut motoorilimmut toqqorsiviusinnaasumik.

§ 19. Inigisamik allannortiterinissamik qinnuteqaatip Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqannginnerani allannuutit suut pisariaqarnersut kommunalbestyrelsimi isumaginninnermut tunngasut ulluinnarni ingerlanneqarnerannut ataavartumik ataatsimiititaliap naliliiffigissavai, allannuutinullu aningaasartuutissat naatsorsorlugit. Allannuutigitinniakkatut eqqarsaatigineqartut pillugit illuliornermi qatserisartoqarnermilu oqartussanit illullu piginnitaanit akuersissutit kommunalbestyrelsip pissarsiariniassavai.

Imm. 2. Inigisap allannortiterneqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit akuersissutigineqarpat kommunalbestyrelsi suliassap suliarineqarnissaa pillugu assigiinngitsutigut isumaqatigiissuteqassaaq, suliallu ingerlanneqarnera nakkutilliisuuffigalugu.

Kapitali 6

Qamutit motoorillit

§ 20. Qamutit motoorillit, biilit ilanngunnagit, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit akuersissutigineqarsinnaapput innarluutilik najugaqarfinni angallassissutinit tamanit ilaaffigineqarsinnaasunit, matumani taxat aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tikinneqarsinnaanngitsuni najugaqarluniluunniit ulluinnarni angalasarpat.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit qamutinik motoorilinnik akuersissuteqartoqarsinnaavoq, biilit ilanngunnagit, naak imm. 1-imi piumasaqaatit eqqortinneqarsimangikkaluartut.

§ 21. Qamutit motoorillit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit sillimmaserneqartassapput. Annertuumik innarluutilik pineqartoq qamummik taassuminnga aalajangersimasumik atuisutut nalunaarsorneqassaaq.

§ 22. Qamutit motoorillit, matumani biilit ilanngullugit, allannortiterneqarnissaannut akuersissuteqartoqarsinnaavoq innarluutillip qamutit motoorillit taakku allannortiterneqartinnagit atorsinnaanngippagit.

§ 23. Qamutitut motoorilinnut, matumani biilit ilanngunnagit, ingerlatsinermut aningaasartuutitut, soorlu sillimmasiinermut akiliutitut, iluarsaassinermut aserfallatsaaliinermullu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matusissutissanik tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 24. Biilinit innarluutilinnut naleqqussarneqarsimasunut ingerlatsinermut aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit matusissutissanik tapiissuteqartoqarsinnaavoq, soorlu sillimmasiinermi akiliutitut, iluarsaassinernut aserfallatsaaliinernullu, tapiissutillu taakku aningaasartassaasat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 7

Pikkorissartitsinerit

§ 25. Annertuumik innarluutilinnut, ilaqutaasunut, tapersersortitut ikiortitut allanullu pikkorissarnernut peqataanissanut ikiorsiisoqarsinnaavoq, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpat pikkorissartitsineri peqataaneq annertuumik innarluutillip ulluinnarni inuuneranut pitsanngoriaataasinnaasoq.

§ 26. Pikkorissartitsinermut atatillugu ikiorsiissutini pikkorissartitsinermut akiliutit, angalanermut pikkorissarnerullu nalaani najukkamut aningaasartuutit kiisalu sulinikkut isertitassaraluanut annaasanut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taarsiissutit ilaatinneqarsinnaallutik.

Imm. 2. Sulinikkut isertitassaraluit annaasat tunngaviusumik akissarsianut tamarmiusunut uppersarsaasikkanut tamakkiisumik taarsiissutigineqassapput, tamatumunnga peqatigitillugu akeqanngitsumik nerisaqartitsisoqarsimangippat.

Imm. 3. Sulinikkut isertitassaraluit annaasat tunngaviusumik akissarsiat tamarmiusut uppersarsaasikkat 90 procentiinik taarsiissutigineqassapput, tamatumunnga peqatigitillugu akeqanngitsumik nerisaqartitsisoqarsimappat.

Kapitali 8

Najugaqatigiiffik

§ 27. Kommunalbestyrelsimi najugaqatigiiffinnik ataatsimut pisariaqartitsinerup annertussusia kommunimi isumagininnermut tunngasut ingerlanneqarnerannut ataatsimiititaliap naliliiffigissavaa. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimut najugaqatigiiffinnik pilersitsinissamut peqqusisinnaavoq:

- 1) kommuni annertuumik innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit kommunitut angerlarsimaffiuppat,
- 2) pineqartut ulluunerani nammineq angerlarsimaffimmini nammineersinnaangippata, aamma
- 3) pineqartut imminnut akornusersuunnatik najugaqatigiissinnaappata.

§ 28. Najugaqatigiiffinni najugaqartut imminnut ima ikiorsinnaatigisariaqarput perorsaanikkut aammalu suliassatigut allatigut pisarialinnik ikiorsiinissaq killilimmik taamaallaat annertussuseqassalluni.

Imm. 2. Ikiorsiinissami najugaqartut nammineersinnaassuseqalernissaannut inuuniarnerminnilu

imminnut akisussaaffigilernissaanut ineriartortinneqarnissaat siunertarineqarpoq.

§ 29. Najugaqatigiiffik najugaqartut namminerisamik angerlarsimaffiattut isigineqassaaq. Najugaqartut ataasiakkaat tamarmik immikkut ineqartussanngorlugit najugaqatigiiffik aaqqissuunneqassaaq.

Imm. 2. Najugaqatigiiffimmi najugaqartut isersimaartarfimmik, perusersartarfimmik, uffarfimmik igaffimmillu atuisinnaanissamik periarfissaqassapput.

§ 30. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik najugaqatigiiffinni init ataatsimoorunneqartartut naleqquttut iluarsarneqarsimasullu aaqqissuunneqarnerinut pequsersorneqarnerinullu ataasiaannartumik tapiissuteqarsinnaavoq. Init ataatsimoorunneqartartut taakku inunnit timimikkut annertuumik innarluutilinnit sapinngisamik atorneqarsinnaasuussapput. Ataasiaannartumik tapiissutit annertussusaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 9

Nakkutigineqarluni najugaqarfik

§ 31. Inunnut 18-inik ukioqalereersimasunut annertuumik innarluutilinnut annertunerusumillu paaqutarineqarnissamik tapersersorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut inissanik nakkutigineqarluni najugaqarfimmi neqerooruteqartoqartassaaq.

§ 32. Nakkutigineqarluni najugaqarfik najugaqartut namminerisamittut angerlarsimaffiattut isigineqassaaq. Najugaqartut ataasiakkaat tamarmik immikkut ineqartussanngorlugit najugaqatigiiffik aaqqissuunneqassaaq.

Imm. 2. Nakkutigineqarluni najugaqarfimmi najugaqartut isersimaartarfimmik, perusersartarfimmik, uffarfimmik igaffimmillu atuisinnaanissaminnik periarfissaqassapput.

§ 33. Naalackersuisut kommunalbestyrelsi peqqusinnaavaa nakkutigineqarluni najugaqarfimmik pilersitseqqullugu kommuni, § 31 tunngavigalugu nakkutigineqarluni najugaqarfimmi najugaqarnissamik neqeroorfigineqartussanik, annertuumik innarluutilinnut marlunnut amerlanerusunullunniit kommunitut angerlarsimaffiuppat.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni annertuumik innarluutilit marluk amerlanerillunniit nakkutigineqarlunilu najugaqarfimmi ataatsimi najugaqatigiissinnaappata Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik nakkutigineqarluni najugaqarfimmik illoqarfinniit/nunaqarfinniit assigiinngitsuninngaanneersunut najugaqarfissanngortitamik pilersitsisinnaavoq.

Imm. 3. Nuna tamakkerlugu atorneqartussanik nakkutigineqarluni najugaqarfiliat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit ingerlanneqassapput. Najugaqarfiit allat kommunalbestyrelsinit pilersitsisunit ingerlanneqassapput.

§ 34. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik kommunit nakkutigineqarluni najugaqarfiutaanni init ataatsimoorunneqartartut naleqquttut iluarsanneqarsimasut aaqqissuunneqarnerinut pequsersorneqarnerinullu ataasiaannartumik tapiissuteqarsinnaavoq. Ataasiaannartumik tapiissutit annertussusaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Imm. 2. Nakkutigineqarluni najugaqarfik inummit annertuumik timikkut innarluutilimmit atorneqarsinnaassappat taassuma allannqortiterneqarneranut ikiorsiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 3. Init sulisunit allaffittullu atorneqartut ingerlanneqarnerannut tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 4. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik nakkutigineqarluni najugaqarfiit pillugit suleqatigiinnermut ingerlatsinermullu kommunalbestyrelsinit isumaqatigiissuteqarsinnaavoq.

Kapitali 10

Suliassaqartitsineq

§ 35. Inummut annertuumik innarluutilimmut suliffeqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaanngitsumut naapertuuttumik sammisaqarnissamut neqeroorutissaqarnissaq kommunalbestyrelsit isumagisariaqarpaat.

Imm. 2. Inuk annertuumik innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartuuppat naapertuuttumik sammisassaqaarnissaanut neqeroorutissaqarnissaq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup sapinngisamik isumagissavaa.

§ 36. Sammisqaartitsineq ulluunerani sammisassaqaartitsivinni, naapittarfinni nakkutigineqarluni sullivinni imaluunniit nakkutigineqarluni suliffinni ingerlanneqartassaaq.

§ 37. Ulluunerani sammisassaqaartitsiviit, naapittarfiit inersimasunullu annertuumik innarluutilinnut nakkutigineqartumik sulliviit kommunalbestyrelsinit, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit imaluunniit taakku suleqatigiinnerisigut pilersinneqarsinnaapput. Ulluunerani sammisassaqaartitsivik, naapittarfik imaluunniit nakkutigineqarluni sullivik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup kommunalbestyrelsillu suleqatigiinnerisigut pilersinneqarpat akisussaaffinnut akiliuteqartarnernullu tunngasut pillugit ingerlatsinissamut isumaqatigiissusiortoqassaaq.

Imm. 2. Ulluunerani sammisassaqaartitsiviit, naapittarfiit nakkutigineqarlunilu sulliviit sammisassanik ineriartuutaasunik katsorsaataasunillu neqerooruteqartassapput.

Imm. 3. Nakkutigineqarluni sulliviit nakkutigineqarlunilu suliffiit aqqissuunneqarsimassapput inuit annertuumik innarluutilit maskiinanik akuutissanillu navianarsinnaasunik imaluunniit allanik ajoqusiisinnaasunik qanillattugassaqaartinnagit.

Imm. 4. Annertuumik innarluutilinnut nakkutigineqarluni sullivinni sammisaqartunut imaluunniit nakkutigineqarluni suliffimmi sulisunut sammisqaartitsinermut aningaasarsianik aningaasarsisitsisoqarsinnaavoq. Aningaasarsiat taakku amerlassusissaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

§ 38. Kommunit ulluunerani sammisassaqaartitsiviini, naapittarfiutaanni, nakkutigineqarluni sulliviutaanni assigisaannilu init naleqquttut iluarsaanneqarsimasullu pilersinneqarnissaannut, aqqissuunneqarnissaannut pequsersorneqarnissaannullu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik tapiissuteqarsinnaavoq. Init inunnit timikkut annertuumik innarluutilinnit sapinngisamik atorneqarsinnaasuussapput.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit init allannqortiterneqarnissaannut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik tapiissuteqarsinnaavoq, taamalillutik init taakku inunnit

annertuumik innarluutilinnit atorneqarsinnaalersillugit.

Kapitali 11

Angallanneqarnermi aqqissuussinerit

§ 39. Kommunini immikkut ittumik pisariaqartinneqarpat, inunnt annertuumik innarluutilinnut angallanneqarnermi aqqissuussinermik ingerlatsinermullu pilersitsivigineqarnissaannut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik ikiorsiissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Angallanneqarnermi aqqissuussinermut taamaattumut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik biilimik atugassisinnaavoq. Taamaaliorneq kommunalbestyrelsit, peqqinnisaqarfik imaluunniit kommuni isumaqatigiissuteqarfigereerlugu suliniaqatigiiffik namminersortoq isumaqatigiissuteqarfigalugit pisinnaavoq, taaneqartorlu kingulleq kommunalbestyrelsi isumaqatigiissuteqarfigalugu pisinnaalluni.

Imm. 3. Tamakku saniatigut inuk annertuumik innarluutilik taxartarnissaminut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit aningaasatigut ikiorserneqarsinnaavoq.

Kapitali 12

Nammineq angerlarsimaffimmi paaqqutarineqarneq

§ 40. Inuk annertuumik innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarpat ulluinnarni paaqqutarineqarneranik isumaginnittoq aningaasarsiaqartinneqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq pineqartup taamaaliornermigut nalinginnaasumik isertitaqarnissani tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit annaasimassagaa.

Imm. 2. Nammineq meerarisamik paarsinermut taamaallaat aningaasarsiaqartitsisoqarsinnaavoq ulluunerani paaqqinniffimmi paarsineq periarfissatut naleqquttuunngippat.

Imm. 3. Nal. akunneri qassit aningaasarsiaqarfiussanersut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup naliliiffigisassavaa.

Imm. 4. Nal. akunneranut aningaasarsiasat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup ukiumut ataasiarluni aalajangersartassavai. Nal. akunnermusiat SIK-p isumaqatigiissutai malillugit suliamik ilinniagaqanngitsup nal. akunnermusiaatut annerpaamik amerlassuseqarsinnaapput.

Kapitali 13

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarneq

§ 41. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik Kalaallit Nunaata avataani katsorsartinnernut taamaallaat ikiorsiissuteqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni katsorsartinnissamut periarfissat nungussimappata, imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat nunat tamat akornanni isumaqatigiissutitigut nuussinissamut peqataanissamut pisussaaffeqarpata.

Kapitali 14

Tikeraarnermut atatillugu angalanerit pisunullu immikkut ittunut il.il. atatillugu angalanerit

§ 42. Annertuumik innarluutilik innarluuteqarnini pissutigalugu nunagisami avataani najugaqartoq ukiumut ataasiarluni nunagisaminut feriarnissaminut ikiorserneqarsinnaavoq. Piumasaqaataavoq, pineqartoq nunagisamini naleqquttumik najugaqarfigisinnaasaminik neqeroorfigineqarsinnaannginnini pissutigalugu, nunagisami avataani najugaqartuussasoq aamma najugaqarneq pillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik aalajangiisimassasoq.

Imm. 2. Ikiorssiissutit angalanermut uninnganermilu aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matusissutissatut ikiorssiissutigineqassapput.

§ 43. Aammattaq ikiorssiissutini pisariaqartinneqartumik ingiaqatigitinneqartut angalaneritut uninnganerinullu aningaasartuutit pisariaqartut, ullormusiaat sulinermilu isertitatigut annaasarisinnaasaannut taarsiissutit ilaatinneqarsinnaapput.

Imm. 2. Annertuumik innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfigisamini sulisumit ingiaqatigineqarpat sulisoq pineqartoq taarteqartitsinertut aningaasartuutit matuneqassapput.

Imm. 3. Annertuumik innarluutillip angalanissamini kina ingiaqatigissanerlugu sapinngisamik nammineerluni aalajangissavaa. Pineqartoq nammineerluni taamatut aalajangiinissaminut periarfissaqanngippat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik aalajangiisaaq. Tamanna innarluutilik nammineq, angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq namminerisamilluunniit nakkutiginnittoq suleqatigalugit pissaaq, inuk annertuumik innarluutilik nammineersinnaassusiagaasimappat, kiisalu pisariaqassappat paaqqinniffimmi sulisut suleqatigalugit.

§ 44. Angalanissaq annertuumik innarluutillip sapinngisamik nammineerluni piareersassavaa, matumani ukiup qanoq ilinerani angalaneq pissasoq kissaatigineqarnerisooq ilanngullugu aalajangerlugu. Ilaqutariinni pisut immikkut ittut/nalliuttorsiornerit annertuumik innarluutillip peqataaffigissallugit kissaatigisai ataqpineqassapput.

Imm. 2. Innarluutilik nammineq angalanissamik piareersaasinnaanngippat qaqugukkut angalasoqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup innarluutilik nammineq, angajoqqaatut oqartussaasoq, imaluunniit nakkutiginnittoq, paaqqinniffimmi sulisut kiisalu qanigisaasut inuup annertuumik innarluutillip tikeraagassai suleqatigalugit aalajangersarneqassaaq.

§ 45. Annertuumik innarluutilik tikeraarluni angalaneranut atatillugu immikkut tapersorneqarnissaminik pisariaqartitsippat, matumani oqalutseqartitsineq ilanngullugu, kommunimi najugarivitami kommunalbestyrelsi aallarnissaq qaammatinik marlunnik sioqqullugu tamatuminnga qinnuteqaateqassaaq. Qinnuteqaat taanna Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq.

Imm. 2. Inuit annertuumik innarluutillit Danmarkimiittut eqqarsaatigalugit inuk pineqartoq nammineq paaqqinniffimiluunniit najugarisami sulisut tassaapput immikkut tapersuiniutissat pillugit qinnuteqaateqartussat. Qinnuteqaat taanna Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfianut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq.

§ 46. Annertuumik innarluutillip § 42 tunngavigalugu tikeraarsinnaatitaanini atorsinnaanngippagu tassunga taarsiullugu pineqartup qanigisatut ilaqutaa innarluutilimmut pineqartumut tikeraarnissamini

angalanerminut atatillugu aningaasartuutitut ikiorsiivigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutillip nammineersinnaassuseqartup qanigisamisut ilaqttani kina tikeraartissatut kissaatiginerlugu sapinngisamik nammineerluni aalajangiissavaa.

Imm. 3. Pineqartoq 18-it inorlugit ukioqarpat angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq aalajangiissaaq. Pineqartoq nammineersinnaassusiigaasimappat innarluutillip nakkutilliisutut sinniisaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu aalajangiissaaq. Inuk annertuumik innarluutilik aalajangiinnermi sapinngisamik annertunerpaamik nammineerluni peqataatinneqassaaq.

§ 47. Annertuumik innarluutillit 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut attaveqarnerat ingerlaavartinneqarnissaat eqqarsaatigalugu pisariaqarfiisigut ukiumoortumik suli ataasiarlutik tikeraarsinnaanissaat akuerineqarsinnaapput. Taamaattorli angalaneq meeqqap katsorsarneqarneranut akornusiisuutinneqassanngilaq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutillip 18-it inorlugit ukiullip angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut pinnani qanigisatulli ilaqtutamut allamut tikeraarnissani nammineq kissaatigippagu taamatut angalanissaq akuersissutigineqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartoq tamanna pillugu isumaqataalluni nalunaarsimassasoq.

Imm. 3. Annertuumik innarluutillip tamanna nammineerluni kissaatigippagu annertuumik innarluutillip tikeraarnissaanut taarsiullugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq qanigisatulluunniit ilaquataasooq alla tikeraassasooq akuersissutigineqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartoq tamanna pillugu isumaqataalluni nalunaarsimassasoq.

§ 48. Annertuumik innarluutilik 18-it inorlugit ukiulik paaqqinniffimmut allamut nuuppat pineqartup angalanerminut periarfissaata aappaa angajoqqaatut oqartussaassuseqartup paaqqinniffimmut nutaamut tassunga tikeraarnissaanut nuunneqarsinnaavoq.

§ 49. Angerlarsimaffigisatut najukkamut tikinniarnep ajornakusoortuunera, ikiorsiinissamut atortorissaaruteqarnissamulluunniit periarfissat amigaatigineqarnerat pissutigalugit inuit annertuumik innarluutillit ilaqtaminnut tikeraarsinnaanngippata taarsiullugu angerlarsimaffigisatut najugaata qanittuani illoqarfimmut pineqartup, ingiaqataasut qanigisatulli ilaquataata ataatsip angalanissaat akuersissutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Angalanerminut uninnganermullu aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ikiorsiissutigineqassapput. Aammattaaq ingiaqataasut ilaquataanngitsut eqqarsaatigalugit taakku ullormusiaat kiisalu ingiaqataanerminni aningaasarsiaqarsimappata aningaasarsiaat aamma sulinikkut isertitassaraluamikkut annaasaat ikiorsiissutitigut matussuserneqassapput.

§ 50. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit annertuumik innarluutillit § 42-mi pineqartunut ilaatinneqartut assersuutigalugu qanigisatut ilaqtup napparsimarulunneranut, toquneranut ilisaanerannulluunniit atatillugu Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaannut angalanissamut ikiorserneqarsinnaapput.

Imm. 2. Pissutsit immikkut illuinnartut atuutsillugit annertuumik innarluutillip, § 42-imi pineqartunut ilaatinneqartup, qaniginerpaasaata angalanissaannut ikiorsiisoqarnissaa akuersissutigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu innarluutillip pingaarutilimmik ullorsiorneranut imaluunniit napparsimarulunneranut atatillugu.

Imm. 3. Inuit § 42-mi pineqartunut ilaatinneqartut nunagisami avataaniitillutik toquppata illerfiisa angallanneqarnerinut aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussutissaqartinneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaavoq.

§ 51. Inuk annertuumik innarluutilik Kalaallit Nunaanni najugaqartoq aamma § 42-mi § 47-milu pineqartunut ilaatinneqanngitsoq nammineq akilikkaminik namminerlu suliniuteqarnermigut feriarpat, ingiaqateqaranili feriarsinnaanani, ingiaqateqarnissaanut ikiorsiissuteqartoqarnissaa akuersissutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ingiaqateqartitsinermut aningaasartuutit makku tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilerneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaavoq:

- 1) Angalanermut ineqarallarnermullu aningaasartuutit,
- 2) ullormusiat,
- 3) ingiaqataanermut aningaasarsiat,
- 4) sulinikkut akissarsiasaraluanit annaasat.

Imm. 3. Inuit annertuumik innarluutillit 18-inik taakkulunniit sinnerlugit ukioqartut aalajangersagaq manna tunngavigalugu taamaallaat ukiut pingasukkaarlugit ikiorserneqarsinnaapput.

Imm. 4. Inuit annertuumik innarluutillit 18-it inorlugit ukioqartut aalajangersagaq manna tunngavigalugu ukiut tamaasa ikiorserneqarsinnaapput.

§ 52. § 43, § 47, § 49 § 51-ilu tunngavigalugit tikeraarnermut feeriarluni angalanermut ikiorsiissuteqarnek sivisunerpaamik ullunik unnuanillu qulingiluanik sivisussuseqartunut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, piffissaq tikeraarnerup angalanerulluunniit ulluisa amerlassusii apequtaatinnagit. Feriarluni ulloq aallarfiusoq, kiisalu naggataa ilanngunneqassanngillat.

Kapitali 15

Aqutsineq

§ 53. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup kommunalbestyrelsit annertuumik innarluutilinnut siunnersuinerini, iltersuinerini tapersersuinerinilu kiisalu ikiorsiiniutit suut neqeroorutigineqarsinnaaneriniq paasisitsiniaanerini ikiussavai.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip najugarivitap inassuteqarneratigut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup naliliiffigissavaa ikiorsiiniutit suut aallartisarneqartariaqarnersut, inuk annertuumik innarluutilik sapinngisamik nalinnginnaasumut qanittumik inuuneqalersinnaassappat.

§ 54. Annertuumik innarluuteqartut ikiorserneqarnissaat pillugu kommunalbestyrelsit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmud qinnuteqaataanni tamani qinnuteqaanneqartup aqqa, najugaa inuttullu normua pillugit paasissutissat imaritinneqartassapput.

Imm. 2. Ikiorsiissutissat qinnutigineqartup suunera erseqqissumik allassimassaaq. Ikiorsiissutissat qinnutigineqartoq katsorsaanermut ilaappat iliuusissatut pilersaarutip suliarineqarsimanera ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Imm. 3. Aammattaaq qinnuteqaat pineqartup innarluutaa, sulisinnaassuseqarnerata killiffia, ilinniagaqarnera, inuussutissarsiutaa kiisalu inuttut inooqatigiinnermilu pissutsit atugai pillugit paasissutissanik erseqqissunik imaqaassaaq.

§ 55. Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutissatut akuersissutigisaanut aningaasartuutit tamaasa kommunalbestyrelsip najugarivitap siumoortumik akilertassavai.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsit aningaasartuutigisimasanik utertitseqqusillutik qinnuteqaataat aningaasartuuteqarnerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit tiguneqareersimasassapput.

Imm. 3. Utertitseqqusilluni qinnuteqaat inummut pineqartumut paasissutissanik makkuningga imaqassaaq:

- 1) ateq,
- 2) inuup normua,
- 3) ikiorserneqarnissamut qinnuteqaat sumut tunnganersoq.

Imm. 4. Aningaasartuutigin eqarsimasut utertitseqqusilluni qinnuteqaatip Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmit tiguneqarneranit kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani kommunalbestyrelsinut utertillugit akilerneqareersimassapput.

Imm. 5. Aningaasartuutit siumoortumik akuersissuteqarnikkut aningaasartuutaasimasut kisimik utertillugit akilerneqarsinnaapput.

Imm. 6. Aningaasaliissutitut akuersissutit taakku atorneqarsimaffissaata ullup kingulliup qaangiunneranit kingusinnerpaamik qaammatip pingasut qaangiunnerani utertillugit akilerneqarnissaat qinnutigineqarsimangippat aningaasaliissutitut akuersissut Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup atorunnaarsissinnaavaa.

Kapitali 16

Atortuulersitsineq

§ 56. Nalunaarut manna 15. april 2008 aallarnerfigalugu atortuulersinneqarpoq.

Imm. 2. Nalunaarut manna akuersissutinut atuuppoq imm. 1-imi ulloq taaneqartutut nalunaarutigin eqartoq malillugu.

Imm. 3. Tamatumunnga peqatigitillugu Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 22. december 2000-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

§ 57. Tikeraarluni angalanerit, feriarluni angalanerit aamma pisunut immikkut ittunut il.il. atatillugu angalanerit pillugit kapitali 14-imi aalajangersakkat aamma atuupput inunnut nalunaarutip matuma atortuulersinneqanginnerani Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut oqartussaasunit Danmarkimi innarluutilittut isumagineqartussat inissinneqarsimasunut tamatumalu kingorna danskisut siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarsimasunut.

Arkalo Abelsen

/

Martha Lund Olsen